

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“กาญจนบุรี” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีรูปทรงก้อนหินเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

รูปทรงของก้อนหินสีดำและสีเหลืองกึ่งกลางภาพเป็นจุดเด่น

2.3 จังหวะ

องค์ประกอบของรูปร่างและรูปทรงส่วนใหญ่มีจังหวะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm)

2.4 สัดส่วน

“กาญจนบุรี” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนพื้นหน้าเป็นลำน้ำสีเหลืองและสีฟ้า ส่วนของพื้นกลางเป็นแนวหินและแนวพุ่มไม้ ส่วนของพื้นหลังซึ่งแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ แนวภูเขาสีฟ้าครามและท้องฟ้าสีเหลือง

2.5 ทิศทาง

ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

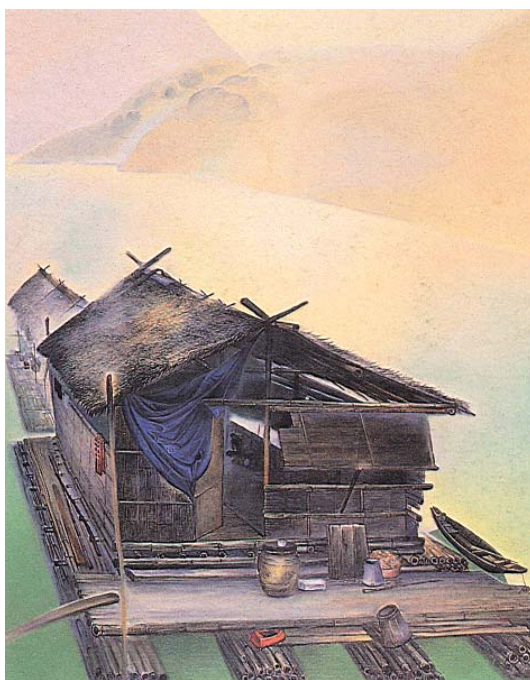
“กาญจนบุรี” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนขององค์ประกอบที่เคลื่อนไหวในแนวนอน และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและสว่างของสีเขียว และสีเหลืองอย่างเหมาะสม

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกผ่านรูปแบบธรรมชาติ เป็นทิวทัศน์และบรรยากาศ ของน้ำ ก้อนหิน ต้นไม้ ภูเขา และแสงอาทิตย์ สื่อออกมาในลักษณะ กึ่งนามธรรม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความงามความกลมกลืนและลีลาความสัมพันธ์ของธรรมชาติ

ภาพประกอบที่ 82 ชื่อภาพ เรือนแพ (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 66X82 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“เรือนแพ” เป็นภาพจิตรกรรมที่แสดงทิวทัศน์และลักษณะของเรือนแพ ที่ลอยอยู่กลางลำน้ำสีเขียว โดยมีแนวภูเขาอยู่เบื้องหลัง เรือนแพตั้งอยู่บริเวณส่วนพื้นหน้าสุด (Foreground) สื่อภาพในลักษณะเหมือนจริง ส่วนพื้นที่ว่างด้านหลังเรือนแพเป็นบรรยากาศของม่านหมอกและภูเขาที่เห็นเป็นกลาง ๆ

“เรือนแพ” เป็นภาพที่มีรูปแบบเหมือนจริง (Realistic) ที่แสดงลักษณะรูปทรงในลักษณะที่ไม่ได้ตัดทอนองค์ประกอบของรูปแบบธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“เรื่อนแพ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีส่วนหน้าของเรื่อนแพเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

องค์ประกอบของเรื่อนแพเป็นจุดเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

จังหวะของภาพโดยรวมมีลักษณะสลับกันระหว่างองค์ประกอบของเส้นแนวตั้ง เส้นแนวนอน และเส้นแนวทะแยง

2.4 สัดส่วน

“เรื่อนแพ” แบ่งพื้นที่ภาพออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้าเป็นส่วนของเรื่อนแพ ด้านหน้า พื้นกลางเป็นส่วนของเรื่อนแพด้านหลัง และพื้นหลังเป็นส่วนของบรรยากาศแนวภูเขาและท้องฟ้า

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวขององค์ประกอบมีลักษณะผสมผสานตามรูปแบบของรูปทรงคือ แนวตั้ง แนวนอน และแนวทะแยง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

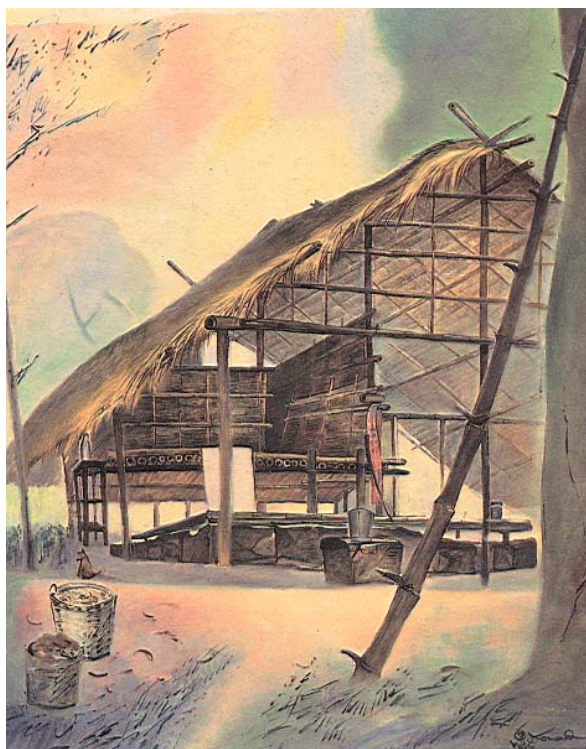
“เรื่อนแพ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนอันเกิดจากสภาพสีส่วนรวมที่สัมพันธ์กับสีของบรรยากาศ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนจากการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกประทับใจทิวทัศน์ของธรรมชาติและเรือนแพ ในลักษณะเลียนแบบเหมือนจริง โดยสื่ออารมณ์สุนทรีย์ภาพของศิลปิน เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อด้านความงามและความกลมกลืน

ภาพประกอบที่ 83 ชื่อภาพ **กระท่อมชีวา** (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 46 X 79 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“กระท่อมชีวา” ภาพจิตรกรรมแสดงบรรยากาศและสภาพของกระท่อมของอาจารย์ชีวา โกมลมาลัย ส่วนพื้นหน้าสุด (Foreground) เป็นต้นไม้ที่ไม่ได้เน้นในรายละเอียดอยู่ด้านขวาของภาพ และมีไม้ไผ่วางพาดอยู่กับต้นไม้ในลักษณะเฉียง ด้านซ้ายมีเชิงสองใบ ส่วนพื้นกลาง (Middle ground) เป็นกระท่อม ที่แสดงรายละเอียดรูปทรงในลักษณะใกล้เคียงความจริง ส่วนที่เป็นพื้นหลัง (Background) เป็นบรรยากาศของท้องฟ้าและแนวต้นไม้ ซึ่งเป็นสีส่วนรวมของภาพ โดยมีสีเหลือง สีชมพู สีฟ้าและสีเขียว

“กระท่อมชีวา” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงลักษณะรูปทรงแบบเน้นเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“กระท่อมชีวา” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีกระท่อมเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

องค์ประกอบของกระท่อมเป็นจุดเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

จังหวะของภาพโดยรวมมีลักษณะแบบสลับกัน

2.4 สัดส่วน

“กระท่อมชีวา” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้า เป็นต้นไม้ ลานโล่ง ไม้ไผ่ เป็นองค์ประกอบ ส่วนของพื้นกลางกระท่อม และส่วนพื้นหลังเป็นบรรยากาศและท้องฟ้า

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวขององค์ประกอบมีลักษณะผสมผสานตามรูปแบบของรูปทรงคือ แนวตั้ง แนวนอน และแนวทะแยง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“กระท่อมชีวา” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนอันเกิดองค์ประกอบของรูปทรง และจากสภาพสีส่วนรวมที่สัมพันธ์กับสีของบรรยากาศ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงและการให้โทสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกประทับใจวิถีชีวิตของอาจารย์ ชีวา โกมลมาลัย ประติมากรเอกของไทยที่มาใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย เชียงศิลปิน ณ จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพประกอบที่ 84 ชื่อภาพ **ลำแควน้อย** (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 99×127 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ลำแควน้อย” เป็นภาพทิวทัศน์ มีแอ่งน้ำ แสงอาทิตย์ ฆดหิน และต้นไม้ จัดองค์ประกอบของแอ่งน้ำด้านซ้ายให้มีแสงกระทบสีเหลืองเป็นแนวยาวจากซ้ายไปทางขวา มีฆดหินและต้นไม้อยู่ด้านขวาของภาพ พื้นหลังบริเวณกึ่งกลางภาพมีแสงสีเหลืองสว่างในแนวจากบนลงล่าง มุมขวามันแสดงองค์ประกอบของสีเขียวมีลักษณะเป็นชั้น ๆ และลำแสงสีเหลือง

“ลำแควน้อย” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงทิวทัศน์และองค์ประกอบของธรรมชาติในลักษณะที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าแสดงความเหมือนจริงของรูปแบบธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ลำแควน้อย” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีแนวเส้นสีเหลืองเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

แนวเส้นสีเหลืองบริเวณกึ่งกลางภาพเป็นจุดเด่นของภาพ ส่วนประกอบอื่นๆ เป็นจุดเด่นรอง

2.3 จังหวะ

จังหวะของภาพโดยรวมมีลักษณะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm) ที่เกิดจากองค์ประกอบภาพค่อยๆ คลี่คลายเปลี่ยนแปลง ระยะเวลาหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่งต่อเนื่องกันไป

2.4 สัดส่วน

“ลำแควน้อย” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้าเป็นต้นไม้และโขดหิน ส่วนของพื้นที่กลางเป็นแนวต้นไม้บริเวณจุดเด่นของภาพ และส่วนพื้นหลังเป็นบรรยากาศและแนวแสงสีเหลือง

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวขององค์ประกอบมีลักษณะผสมผสานระหว่างแนวตั้ง แนวนอน และแนวทะแยง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

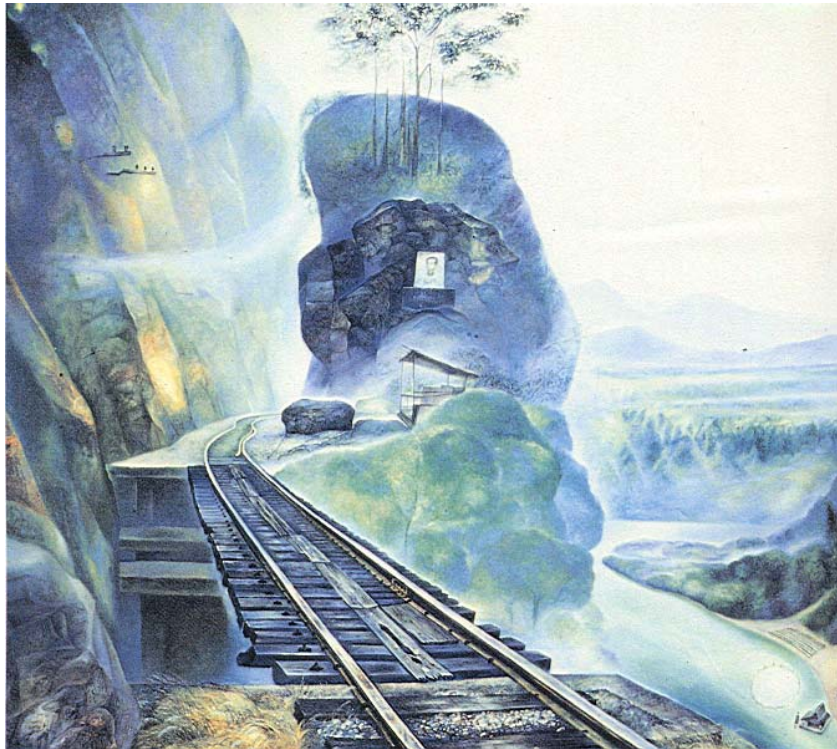
“ลำแควน้อย” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนอันเกิดองค์ประกอบของรูปทรงและจากสภาพสีส่วนรวมที่สัมพันธ์กับสีของบรรยากาศ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงและการให้โทนสีที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกภายในสื่อถึงความประทับใจธรรมชาติ แสดงออกมาในลักษณะกึ่งนามธรรม เน้นการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่สัมพันธ์ โดยเฉพาะการสื่ออารมณ์ความรู้สึกผ่านสีที่ฉับไว ทำให้เกิดความงามความกลมกลืนของบรรยากาศของลำแควน้อย

ภาพประกอบที่ 85 ชื่อภาพ **ผาจิตรกร** (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 120×135 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ผาจิตรกร” เป็นภาพทิวทัศน์ แสดงทัศนียภาพแนวภูเขา หน้าผา ลำน้ำ และรางรถไฟ ด้านขวาเป็นส่วนของลำน้ำ มีเรือนแพลอยอยู่ แสดงภาพในลักษณะมองจากมุมสูง พื้นหลังเป็นที่ว่างแสดงบรรยากาศม่านหมอก มีแนวภูเขา ต้นไม้ลักษณะต่าง ๆ ด้านขวาเป็นองค์ประกอบของภูเขาสูงชัน ส่วนกลางของภาพ มีที่พักร้อนหรือศาลาเหนือชั้นเป็นภูเขา มีรูปคนในลักษณะภาพเหมือนตั้งตระหง่านอยู่บนหน้าผา องค์ประกอบด้านหน้าสุดเป็นรางรถไฟซึ่งแสดงรายละเอียดของก้อนหิน ไม้ เหล็กรางรถไฟทอดยาวผ่านศาลาและหน้าผา

“ผาจิตรกร” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงองค์ประกอบภาพในลักษณะเพิ่มเติมหรือตัดทอนรายละเอียด

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ผาจิตกรร” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) หน้าผาบริเวณกึ่งกลางภาพเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

หน้าผาบริเวณกึ่งกลางภาพและทางรถไฟเป็นจุดเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

จังหวะของภาพโดยรวมมีลักษณะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm) ที่เกิดจากองค์ประกอบภาพค่อยๆ คลี่คลายเปลี่ยนแปลง ระหว่างหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่งต่อเนื่องกันไป

2.4 สัดส่วน

“ผาจิตกร” เป็นภาพที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนพื้นหน้าเป็นทางรถไฟ และหน้าผา ส่วนของพื้นกลางเป็นหน้าผาที่รูปของจิตกร และส่วนพื้นหลังเป็นบรรยากาศและแนวภูเขา ด้านขวาของภาพ

2.5 ทิศทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหวขององค์ประกอบส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นแนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

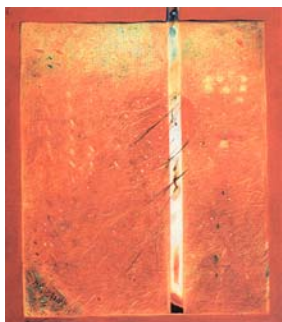
“ผาจิตกร” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนอันเกิดองค์ประกอบของรูปทรงที่มีรูปแบบตามธรรมชาติและจากสภาพสีส่วนรวมที่สัมพันธ์กับสีของบรรยากาศ

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงและการให้โทนสีที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกภายในผ่านรูปแบบธรรมชาติ โดยเน้นร่างรถไฟที่ดับหายเข้าไปในหุบเขาและบรรยากาศของสายหมอก มีรูปจิตกรวางอยู่บนหน้าผา สื่อถึงความเงียบเหงาและโดดเดี่ยวบนเส้นทางชีวิตศิลปิน

ภาพประกอบที่ 86
ชื่อภาพ **แสงสีของเมือง (1)**
(2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 60×68 ซม.

ภาพประกอบที่ 87
ชื่อภาพ **แสงสีของเมือง (2)**
(2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 108×130 ซม.

ภาพประกอบที่ 88
ชื่อภาพ **แสงสีของเมือง (3)**
(2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 89×108 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“แสงสีของเมือง” (1) (2) (3) เป็นภาพจิตรกรรมที่แสดงองค์ประกอบของรูปทรง เส้น และสี บนพื้นที่ว่าง

“แสงสีของเมือง” (1) องค์ประกอบภาพใช้สีแดงเป็นสีส่วนรวม มีเส้นสีเหลืองอยู่ในแนวตั้ง มีวงกลมสีแดงอยู่ด้านล่าง ใช้สีแดงสดเป็นกรอบของภาพ แสดงพื้นผิวเป็นรอยเส้นและจุดตลอดทั้งภาพ

“แสงสีของเมือง” (2) องค์ประกอบภาพใช้น้ำเงินเป็นสีส่วนรวม มีเส้นสีฟ้าอยู่ในแนวตั้ง กำหนดพื้นที่ออกเป็นสองส่วนคือ พื้นที่สีเหลืองแนวตั้ง กับพื้นที่ว่างด้านข้างทั้งสองด้าน มุมซ้ายล่างเป็นสีส้มแดง แสดงพื้นผิวด้วยจุด เส้น และสีเหลืองเล็กๆ

“แสงสีของเมือง” (3) แสดงองค์ประกอบของสีในลักษณะเป็นจุดวางเรียงในแนวตั้งในลักษณะแบบซ้ำๆ ด้านขวาสุดเน้นองค์ประกอบของจุดผสมผสานระหว่างสีแดง สีส้ม สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีเขียว ตรงกลางภาพมีพื้นที่สีเหลืองจตุรัสมีกรอบเป็นเส้นสีขาว ภายในเป็นพื้นที่สีขาว สีแดง สีเหลือง และสีเขียว โดยมีพื้นหลังเป็นสีน้ำเงินคราม

“แสงสีของเมือง” (1) (2) (3) เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงองค์ประกอบศิลป์ เช่น จุด เส้น รูปทรง สี และที่ว่าง โดยได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“แสงสีของเมือง”(1)(2)(3) เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance)

2.2 จุดเด่น

“แสงสีของเมือง”(1) มีจุดเด่นอยู่ที่แนวเส้นสีเหลืองจุดตัดกับวงกลมสีแดงบริเวณกลางภาพ

“แสงสีของเมือง”(2) มีจุดเด่นอยู่ที่วงกลมสีเหลืองอันจุดตัดกับแนวเส้นสีฟ้า

“แสงสีของเมือง”(3) มีจุดเด่นเป็นพื้นสีขาวในพื้นที่สีเหลี่ยมกึ่งกลางภาพ

2.3 จังหวะ

“แสงสีของเมือง”(1) มีจังหวะแบบเคลื่อนไหวด้วยองค์ประกอบของแนวเส้นพื้นผิว

“แสงสีของเมือง”(2) มีจังหวะผสมผสานระหว่างแบบเคลื่อนไหวกับแบบสลับกัน

“แสงสีของเมือง”(3) มีจังหวะแบบซ้ำๆ กัน

2.4 สัดส่วน

“แสงสีของเมือง”(1) แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วน ส่วนหน้าแสดงสีส้มและลายเส้น โดยมีแนวเส้นตั้งสีเหลืองสว่างจากกลางถึงกรอบภาพด้านบน ส่วนของพื้นหลังเป็นพื้นสีแดงสดเป็นพื้นที่ว่างรอบๆภาพทั้งสองส่วนเชื่อมด้วยแนวเส้นตั้งช่วงบนสุด

“แสงสีของเมือง”(2) แบ่งพื้นที่ออกเป็นสามส่วน คือส่วนกลางเป็นพื้นที่สีเหลี่ยมในแนวตั้ง โดยมีแนวเส้นสีเชื่อมจุดเด่นกับองค์ประกอบด้านล่าง และส่วนซ้าย และส่วนขวา ทั้งสองส่วนเป็นพื้นที่ว่างด้านซ้ายมีขนาดที่ใหญ่กว่าด้านขวาเล็กน้อย ทั้งสามส่วนเชื่อมด้วยแนวเส้นเฉียงเล็กๆ และจุด

“แสงสีของเมือง”(3) แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วน คือส่วนแรกเป็นพื้นที่สีเหลี่ยมซึ่งเป็นจุดเด่นของภาพ ส่วนที่สองเป็นพื้นที่ว่างซึ่งมีองค์ประกอบของจุดหลากสีวางเรียงในแนวตั้ง

2.5 ทิศทาง

“แสงสีของเมือง”(1) มีทิศทางในแนวตั้งและในแนวทะแยง

“แสงสีของเมือง”(2) มีทิศทางในแนวตั้งและในแนวทะแยง

“แสงสีของเมือง”(3) มีทิศทางในแนวตั้งและในแนวนอน

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“แสงสีของเมือง”(1) มีความกลมกลืนของลักษณะพื้นผิวที่แสดงลายเส้นแบบเคลื่อนไหว มีความตัดกันด้วยพื้นที่ว่างรอบภาพที่มีพื้นผิวที่เรียบสีแดงสด และใช้สีที่มีความกลมกลืนด้วยโทนสีใกล้เคียงกัน

“แสงสีของเมือง”(2) มีความกลมกลืนจากการผสมผสานระหว่างสีโทนและสีโทนร้อน และกลมกลืนด้วยพื้นที่ที่มีลักษณะเดียวกันคือสีเหลืองพื้นผ้าในแนวตั้ง

“แสงสีของเมือง”(3) มีความกลมกลืนจากการผสมผสานของสีหลากหลายสีที่มีความสดใส และมีความกลมกลืนจากลักษณะของรูปทรงสีเหลืองที่เหมือนกันกับพื้นที่ว่าง

2.7 เอกภาพ

“แสงสีของเมือง”(1)(2)(3) เป็นภาพที่มีความเป็นเอกภาพจากลักษณะของทัศนธาตุ เช่น จุด เส้น รูปว่าง รูปทรง พื้นที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ และ การให้สีที่กลมกลืนกันในแต่ละภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ปัญญา และความงามผ่านทัศนธาตุในลักษณะรูปแบบกึ่งนามธรรม ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติในยามเช้า กลางวัน และค่ำคืน สื่อถึงเนื้อหาภายในด้านความงามและความกลมกลืนของสีล้วน

ภาพประกอบที่ 89 ชื่อภาพ ต้นไม้วาดาว (2525) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 68X78 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ต้นไม้วาดาว” เป็นภาพต้นไม้สีเขียว มีจุดสีขาวบริเวณต้นไม้ และช่วงมุมขวาบนภาพ มีวงกลมของดวงจันทร์ โดยมีสีเหลืองที่มีลักษณะเป็นพระจันทร์เสี้ยว รอบๆ มีแสงเรืองรอง สีเหลืองสว่าง และสะท้อนที่ต้นไม้ซึ่งแสดงพื้นผิวในลักษณะเป็นจุดเล็กๆ รอบดวงจันทร์ เป็นภาพที่มีสีส่วนรวมสีเขียว

“ต้นไม้วาดาว” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่ได้ตัดทอนรายละเอียดรูปทรงเดิมตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ต้นไม้ ดวงดาว” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีวงกลมสีเหลืองอ่อนเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

วงกลมสีเหลืองอ่อนเป็นเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

องค์ประกอบของรูปทรงมีจังหวะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm)

2.4 สัดส่วน

“ต้นไม้ ดวงดาว” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นรูปทรงของต้นไม้และส่วนของพื้นที่ว่างซึ่งมีรูปทรงของดวงจันทร์และดวงดาว

2.5 ทิศทาง

ส่วนใหญ่มีองค์ประกอบที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวแบบวนรอบศูนย์กลาง และมีทิศทางในแนวตั้ง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

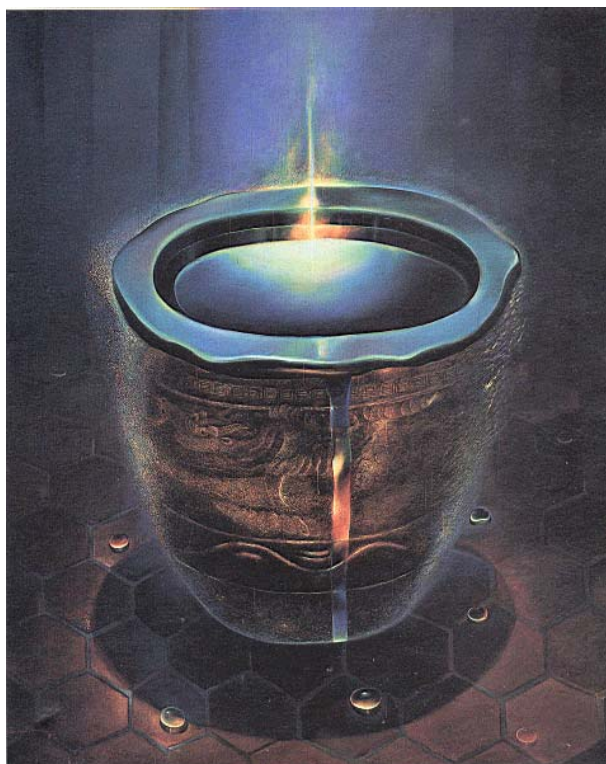
“ต้นไม้ ดวงดาว” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนของรูปทรงที่มีลักษณะกลมและโค้ง โดยมีความตัดกันจากส่วนที่เป็นโคนต้นไม้ที่มีทิศทางทางในแนวตั้ง และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและสว่างของสีเขียว สีเหลืองอย่างเหมาะสม

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกผ่านรูปแบบธรรมชาติเป็นต้นไม้และบรรยากาศ ดวงดาว และแสงจันทร์ สื่อออกมาในลักษณะกึ่งนามธรรม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความงามความกลมกลืนและลีลาความสัมพันธ์ของธรรมชาติ

ภาพประกอบที่ 90 ชื่อภาพ **สมาธิ** (2526) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบขนาด 120 X 135 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“สมาธิ” เป็นภาพกระถางมั่งกร ภายในมีน้ำและแสงสว่างสีเหลืองอยู่บริเวณขอบบน ปากกระถางมีพื้นผิวใส ๆ ของน้ำ ภายนอกมีรอยน้ำที่ไหลจากกระถางลงที่พื้นซึ่งเป็นสีม่วง สีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีน้ำเงินเข้มสลับกัน บริเวณผิวกระถางมีประกายสีเรืองรองโดยรอบซึ่งมีลักษณะเป็นจุดและรอยเส้น พื้นเป็นกระเบื้องดินเผารูปห้าเหลี่ยมสีน้ำตาล บนพื้นมีเงาของกระถางตกทอด และมีหยดน้ำใส ๆ รอบกระถาง ส่วนของพื้นหลังเป็นสีน้ำเงินเข้มทางด้านซ้ายและขวาบริเวณกึ่งกลางเป็นสีน้ำเงินสว่างมีลักษณะไล่โทนสีในแนวตั้ง

“สมาธิ” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่แสดงรูปแบบของธรรมชาติในลักษณะที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าแสดงความเหมือนจริง

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“สมมาตร” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน (Symmetrical Balance) โดยมีแนวแสงสีเหลืองเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

แนวแสงสีเหลืองเป็นจุดเด่นของภาพ

2.3 จังหวะ

องค์ประกอบของรูปทรงมีจังหวะแบบเพิ่มพัฒนา (Progressive Rhythm) ส่วนที่เป็นล่างมีจังหวะแบบซ้ำๆ

2.4 สัดส่วน

“สมมาตร” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นรูปทรงที่เป็นกระถางและ ส่วนของพื้นที่ว่าง ด้านหน้าแสดงเป็นพื้นกระเบื้องดินเผาหกเหลี่ยม และหยดน้ำ ส่วนด้านหลังเป็นแนวพื้นสีน้ำเงินและสีน้ำเงินเข้ม

2.5 ทิศทาง

องค์ประกอบของกระถางมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวตั้ง แต่บริเวณปากกระถางมีทิศทางการเคลื่อนไหวลักษณะวนรอบศูนย์กลาง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

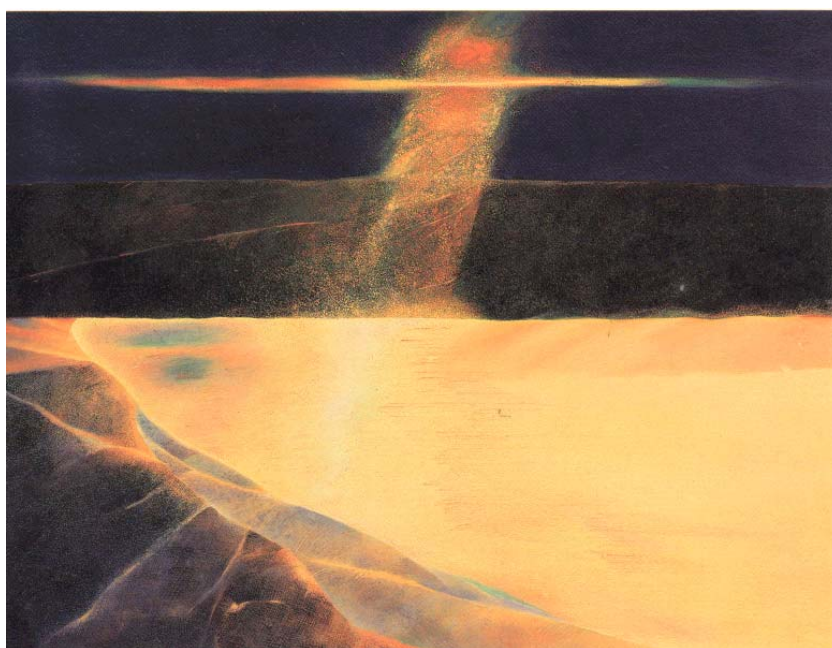
“สมมาตร” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนของรูปทรงที่มีลักษณะกลมและโค้ง โดยมีความตัดกันจากแนวเส้นหลากสีที่เป็นไหลลงจากกระถางซึ่งเป็นแนวเส้นในแนวตั้ง และเป็นภาพที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและสว่างของสีเขียว สีเหลืองอย่างเหมาะสม

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกภายในสื่อเนื้อหาที่เป็นนามธรรม ผ่านรูปแบบธรรมชาติ ในลักษณะเหมือนจริง แสดงหยดน้ำ ฝิวน้ำ และแสงกระทบฝิวน้ำ ทำให้เกิดความรู้สึกสงบ นิ่ง และเกิดสมาธิ

ภาพประกอบที่ 91 ชื่อภาพ **ปรากฏการณ์ยามเย็น** (2526) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 115×135 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“ปรากฏการณ์ยามเย็น” เป็นภาพแสดงทิวทัศน์ของภูเขา ด้านขวาเป็นพื้นที่สีเหลืองสด และสีส้ม ด้านซ้ายเป็นทิวเขา แสดงพื้นผิวลักษณะเป็นจุดและรอยเส้นกากบาท ตรงกลางภาพมีลำแสงสีส้ม และสีเหลืองในลักษณะเป็นจุดเล็กๆ จากช่วงบนลงพื้นที่เหลืองในลักษณะเฉียงลง

“ปรากฏการณ์ยามเย็น” เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) ที่แสดงรูปแบบของธรรมชาติในลักษณะที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าแสดงความเหมือนจริงตามธรรมชาติ

2. การจัดองค์ประกอบศิลป์

2.1 ความสมดุล

“ปรากฏการณ์ยามเย็น” เป็นภาพจิตรกรรม ที่มีการจัดสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน (Asymmetrical Balance) โดยมีแนวแสงสีเหลืองกึ่งกลางภาพเป็นจุดศูนย์กลาง

2.2 จุดเด่น

แนวแสงสีเหลืองเป็นจุดเด่นหลักของภาพ โดยมีแนวภูเขาและเป็นจุดเด่นรอง

2.3 จังหวะ

องค์ประกอบของรูปทรงมีจังหวะแบบเคลื่อนไหว (Flowing Rhythm)

2.4 สัดส่วน

“ปรากฏการณ์ยามเย็น” เป็นภาพที่แบ่งสัดส่วนออกเป็นสามส่วนคือ ส่วนของพื้นหน้า เป็นแนวภูเขาด้านซ้ายของภาพ ส่วนพื้นกลางเป็นแนวเส้นสีดำในแนวนอน และส่วนของพื้นหลังสีน้ำเงินเข้ม มีวงกลมสีส้มฉายแสงในแนวเฉียงลงสู่ด้านล่าง และมีลำแสงในแนวนอนตัดกับวงกลมสีส้มกึ่งกลางภาพ

2.5 ทิศทาง

องค์ประกอบส่วนบนจะมีทิศทางการเคลื่อนไหวในแนวนอน โดยมีลำแสงจากวงกลมสีส้มเคลื่อนไหวในแนวตั้ง ส่วนแนวภูเขาเคลื่อนไหวในแนวทะแยง

2.6 ความกลมกลืนและความตัดกัน

“ปรากฏการณ์ยามเย็น” เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความกลมกลืนจากสภาพสีส่วนรวม (Tonality of Colour) ที่แสดงความมืดและสว่างของสีเหลืองอย่างเหมาะสม

2.7 เอกภาพ

ความกลมกลืนของรูปทรงในการวางองค์ประกอบ และการให้โทนสีที่เหมาะสมทำให้เป็นภาพจิตรกรรมที่มีความเป็นเอกภาพและน่าสนใจ

3. สรุปเนื้อหาเชิงปรัชญาศิลปะ

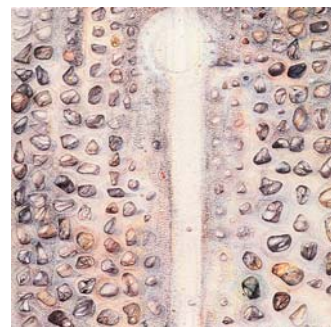
ศิลปินได้สร้างสรรค์ภาพจิตรกรรมนี้เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกภายในผ่านรูปแบบธรรมชาติ เกี่ยวกับภูเขา และแสงสีจากดวงอาทิตย์ สีออกมาในลักษณะกึ่งนามธรรม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับความงามความกลมกลืนและลีลาความสัมพันธ์ของธรรมชาติ ที่เกิดจากแสงในยามเย็นพระอาทิตย์กำลังจะลับขอบฟ้า

ภาพประกอบที่ 92 ชื่อภาพ
กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ (1)
(2527) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 110×123 ซม.

ภาพประกอบที่ 93 ชื่อภาพ
กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ (2)
(2527) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 75×93 ซม.

ภาพประกอบที่ 94 ชื่อภาพ
กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ (3)
(2527) ผลงานสีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 38×42 ซม.

1. ลักษณะทั่วไปและรูปแบบ

“กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ” (1) (2) (3) เป็นภาพ กรวด หิน และทราย ภาพ “กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ” (1) เป็นภาพที่มีสีส่วนรวมสีน้ำเงิน จัดวางองค์ประกอบที่เป็นก้อนหินและเม็ดทรายอยู่บริเวณกึ่งกลางภาพ มีลักษณะเป็นรูปทรงเหลี่ยม พื้นที่ว่างเป็นสีน้ำเงิน ภายในมีก้อนหิน รูปทรงกลมมนและรี สีแดง สีเหลือง และสีเขียว มีวงกลมสีขาวอยู่ช่วงบนสุดของภาพ ภาพ “กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ” (2) มีสีเหลืองเป็นสีส่วนรวม จัดวางรูปทรงในลักษณะซ้ายขวาเท่ากัน โดยมีวงกลมสีขาวอยู่กึ่งกลางภาพ มีเส้นรัศมีสีขาวออกจากศูนย์กลางเป็นแนวตั้งขึ้นสู่ข้างบน รอบๆ วงกลมมีเส้นรัศมีสีฟ้าออกจากศูนย์กลางซึ่งเป็นเส้นอิสระและโค้งเป็นส่วนใหญ่ แสดงเม็ดหินและกรวดเรียงรอบๆ ศูนย์กลาง พื้นหลังเป็นที่ว่างสีขาวเหลืองและน้ำเงิน ภาพ “กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ” (3) มีสีขาวเป็นสีส่วนรวม ก้อนหินจัดวางเรียงในลักษณะแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ตรงกลางภาพมีลำแสงสีขาวในแนวตั้ง ช่วงบนสุดบริเวณกลางมีวงกลมสีขาวเชื่อมต่อกับแนวลำแสงสีขาว

“กรวดทรายแห่งพื้นพิภพ” (1) (2) (3) เป็นภาพที่มีรูปแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) แสดงลักษณะของธรรมชาติในรูปแบบที่ได้ตัดทอนจากรูปทรงเดิม และเน้นการแสดงอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าความเหมือนจริงตามธรรมชาติ